

ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УРАЖЕНЬ ПЕЧІНКИ ПРИ COVID-19 ЗА НАЯВНОСТІ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ

І. Г. Лаб'як, Е. О. Кіндратів, З. Я. Гурик, І. Р. Лаб'як, О. Ю. Фофанова

Івано-Франківський національний медичний університет (м. Івано-Франківськ, Україна)

Вступ. Коронавірусна інфекція є тропною до тканин різних внутрішніх органів, зокрема печінки, викликаючи поліорганну недостатність. Актуальним сьогодні є вивчення морфогенезу тканин печінки при коронавірусній інфекції за наявності цукрового діабету [1]. Хронічні захворювання сприяють тяжкому перебігу COVID-19, і є одним з факторів несприятливого прогнозу для пацієнтів [2].

Мета дослідження. На основі власних спостережень встановити патоморфологічні ураження печінки при COVID-19 за наявності цукрового діабету.

Основна частина. Проведений аналіз протоколів патогістологічного дослідження 33 осіб, які померли від COVID-19 з цукровим діабетом, розтини яких проводились на базі патологоанатомічного відділення Комунального некомерційного підприємства «Обласна клінічна лікарня Івано-Франківської обласної ради» та гістологічного дослідження печінки цих померлих.

Після парафінової проводки зрізи забарвлювалися гематоксиліном і еозином.

В результаті дослідження осіб, які померли від COVID-19 встановлено, що серед загальної кількості померлих, а це 33 особи, переважають чоловіки – 21 особа (63,6%), жінок – 12 (36,4%). Розподіл померлих осіб за віковою групою: у віковій групі 40-49 років – 1 особа (3%), 50-59 років – 4 померлих (12,1%), 60-69 років – 19 осіб (57,6%), у групі старше 70 років – 9 осіб (27,3%).

При гістологічному дослідженні препаратів печінки осіб, які померли від COVID-19 у 30 померлих (90,9%) спостерігалось венозне повнокрів'я печінки, зокрема у 20 чоловіків – 60,6% та у 10 жінок – 30,3%.

Ознаки жирової дистрофії гепатоцитів виявлено у 30 осіб (90,9%), з них у 16 чоловіків (53,3%) та у 14 жінок (46,7%). Серед них у 7-ми осіб (23,3%) виявлено ознаки крупнокрапельної жирової дистрофії гепатоцитів: у 5 чоловіків (16,6%) та у 2-х жінок (6,7%). У 5-ти осіб (16,7%) спостерігалась дрібнокрапельна жирова дистрофія гепатоцитів: у 3-х чоловіків (10%) та 2-х жінок (6,7%). У 18 осіб (60%) виявлено змішанокрапельну жирову дистрофію гепатоцитів: у 10 чоловіків (33,3%) та у 8-ми жінок (26,7%). У 6-ти осіб виявлено ознаки розладів кровообігу: у 2-х жінок (6,1%) спостерігалась стаза у судинах мікроциркуляторного русла, у 4-х осіб (12,1%) мікротромбоз: у 2-х чоловіків (6,1%), та у 2-х жінок (6,1%). Ознаки запальної лімфоцитарної інфільтрації портальних трактів та перисинусоїдних просторів спостерігались у 19 осіб (57,6%): у 13-ти чоловіків (39,4%) та 6-ти жінок (18,2%). У 5-ти випадках (15,2%) спостерігались ділянки розростання сполучної тканини (склероз): у 4-х чоловіків (12,1%) та 1 жінки (3%); у 14-ти померлих осіб (42,4%) спостерігались вогнища некрозу гепатоцитів: у 9-ти чоловіків (27,3%) та у 5-ти жінок (15,2%); декомплексація часточок з деструкцією гепатоцитів у 2-х чоловіків (6,1%).

Висновки. Результати гістологічного дослідження печінки померлих від коронавірусної хвороби у поєднанні з цукровим діабетом показали, що найбільший відсоток складають дистрофічні та некротичні зміни печінки у вигляді жирової дистрофії та некрозу гепатоцитів. Поруч із цим спостерігались явища розладів гемодинаміки у вигляді стази та мікротромбозу, що ймовірно обумовлено впливом вірусу SARS-CoV-2.

Література

1. Koshovska OD, Okhotnytska IR, Kovalchuk KM, Stelmakh AO, Holovata TK, Mykolenko AZ. Morfolohichni osoblyvosti urazhennia pechinky pry COVID-19 za danymy vlasnykh histolohichnykh ta literaturnykh doslidzhen. Visnyk medychnykh i biolohichnykh doslidzhen. 2021;4(10):182-185. DOI: <https://doi.org/10.11603/bmbr.2706-6290.2021.4.12777>. [in Ukrainian].
2. Zaikov SV. COVID-19 i komorbidni khronichni zahvoriuvannia. Infusion & chemotherapy. 2020;3:5-10. DOI: <https://doi.org/10.32902/2663-0338-2020-3-5-10>. [in Ukrainian].